

Rajd na Raty – rok pierwszy: 1971

Pierwsza wycieczka z cyklu „W niedzielę na wycieczkę”, jako „Rajd na Raty” odbyła się dnia 25 kwietnia 1971 r. Poniżej ogłoszenie z tygodnika Nowiny Jeleniogórskie nr 16/ z dnia 22.04.1971 r. z programem wycieczki:

W niedzielę na wycieczkę

Klub piechurów PTTK w Jeleniej Górze wraz z Redakcją „Nowin Jeleniogórskich” organizują coniedzielną RAJD NA RATY. Żadnych formalności uprzednio załatwiać nie potrzeba. Wystarczy brać udział w wycieczkach.

A oto szczegóły organizacyjne pierwszej wycieczki, która odbędzie się dnia 25 kwietnia br. po Przedgórzu Karkonoszy. Wyjazd autokarem PKS (za 6 zł) z Placu Stalingradu w Jeleniej Górze do Borowic — Leśniczówki o godz. 8 min. 40.

Następnie przejście 10-kilometrowej trasy: Borowice, które przed 300 laty były już osadą leśną drwali i pasterzy, cmentarzyk ofiar hitleryzmu przy Szosie Sudeckiej, kaskadowy wodospad Podgórznej ze spadkiem ponad 10 m, ślady walońskich poszukiwaczy skarbów, Złoty Widok w Przesiece z piękną panoramą Karkonoszy, willa „Pan Twardowski” w Zachelmiu, gdzie znajduje się muzeum pamiątek po kompozytorze Ludomirze Różyckim, rezerwat przyrody Chojnik z ruiną zamku z XIV wieku. Zejście do Sobieszowa przez Zbójeckie Skały.

Odjazd do Jeleniej Góry autobusem MPK o godz. 14.

Każdy uczestnik otrzymuje 15 punktów do Odznaki Turystyki Pieszej.

Wycieczkę prowadzi Alfons Mazurek z Cieplic, przodownik TP.

Wycieczki firmowane były jako imprezy Klubu Piechurów PTTK działającego przy Oddziale PTTK „Sudety Zachodnie”. Prezesem Klubu był Jan Naumik z Jeleniej Góry, ówczesnie mój nauczyciel chemii w Technikum Mechanicznym. Rajd został objęty patronatem medialnym, przez redakcję tygodnika Nowiny Jeleniogórskie, który trwa do dziś.

W pierwszym roku przeprowadzono 28 wycieczek, które odbywały się w wszystkie niedziele od 25 kwietnia. Ostatnia wycieczka odbyła się 28 listopada. Imprezę prowadzili przodownicy Turystyki Pieszej i przewodnicy sudeccy, między innymi: Alfons i Bogusława Mazurek z Cieplic, Jan Naumik, Jolanta Majchrzak, Marianna Urban, Zbigniew Leśniewski, Teofil Ligenza vel Ozimek, Krzysztof Ligenza, Iren Kreycki-Panaś, Tadeusz Panaś, Sylwia Sallman, Barbara Lesiak, Aleksander Sobierajski, Zdzisława Newelska i Wojciech Witczak.

Prowadzący na miejscu zbiórki wyróżniał się żółtą opaską na rękawie, z emblematem PTTK. W komunikatach prasowych zawsze podawano ceny biletów na za przejazd oraz ilość punktów do zdobycia Odznaki Turystyki Pieszej oraz Turysta Dolnego Śląska. Trasy miały zazwyczaj długość nieprzekraczającą 15 km.

Ostatnia wycieczka odbyła się dnia 28 listopada z trasą od Cieplic przez Podgórzyn, Podzamcze na Chojnik. Prowadził Aleksander Sobierajski – Przodownik Turystyki Pieszej i przewodnik sudecki.

Poniżej ogłoszenia zamieszczone w Nowinach Jeleniogórskich o ostatniej trasie oraz komunikat podsumowujący rok 1971.

W niedzielę na wycieczkę

Klub Piechurów PTTK w Jeleniej Górze wraz z Redakcją „Nowin Jeleniogórskich” organizują w niedzielę 28 listopada 1971 r. dwudziestą ósmą (ostatnią w bieżącym roku) wycieczkę w ramach RAJDU NA RATY. Zbiórka uczestników o godz. 9 na przystanku MPK koło apteki „Pod Koroną” w Cieplicach, ul. 1 Maja 105, dokąd dojechać można z Jeleniej Góry autobusem MPK (bilet 3 zł).

Trasa piesza długości 11 km prowadzi początkowo dnem Kotliny Jeleniogórskiej, a następnie przez Pogórze Karkonoszy i ma przebieg następujący: wzdłuż rzeki Wrzosówki do szosy podgórzyńskiej, przy której pod malowniczą wierzbą leży ogromny Kamień Wincentego Pola na pamiątkę pobytu poety w Cieplicach; wchodzimy na teren założonego w 1906 r. Parku Norweskiego, którego nazwa pochodzi od oryginalnego drewnianego budynku zbudowanego na wzór norweski (mieszczą się tu zbiory Muzeum Przyrodniczego), następnie u zbiegu Wrzosówki i Podgórnej na wał przeciwpowodziowy, skąd wspaniałe widoki na całe Karkonosze i części sąsiednich pasm górskich; podchodzimy na wzgórze Winnica, na którym znajduje się Państwowy Dom Dziecka „Dąbrówka”, a obok Cygańskie Skalki z oryginalnymi kociolkami wietrzeniowymi; szosą udajemy się na prawo. Na wschód od szosy największe z trzech ugrupowań stawów podgórzyńskich; założone przez cieplickich cystersów wykształciły charakterystyczną biocenozę: zespół około 30 gatunków ptactwa wodnego (największy w Sudetach), siedlisko wielu innych gatunków zwierząt.

Dochodzimy do krańca Podgórza Dolnego i przez most na Podgórnej za znakami żółtymi na Sobieszów. W Sosnowicy (przysiółek Zachełmia) mijamy kilka chat przysiółkowych i polnymi drogami podchodzimy do skalistego wąwozu (ścianki do 10 m wys.) potoku Chojnec; na skalkach znaki walońskich poszukiwaczy złota; wąwozem dość stromo do wyrębu z rozległym widokiem, następnie wygodną drogą do zbiegu trzech szlaków turystycznych przy „Żelaznym Mostku” (510 m n.p.m.). Stąd pięknym bukowym lasem na przełęcz między Żarem i Chojnikiem, z której skręt w prawo i podejście w skalisy wąwóz; po lewej widok na ruiny zamku Chojnik, po prawej — na urwiska Piekelnego Kamienia; za bramką podchodzimy na Piekelną Kamień, skąd piękne widoki; za chwilę jesteśmy na szczycie. Chojnik (627 m n.p.m.) w tej części jest rezerwatem ścisłym (drzewostan bukowo-sosnowy i ciekawe formy skał granitowych) i jako enklawa wchodzi do Karkonoskiego Parku Narodowego. Już przed najazdem Mongołów istniał na szczycie drewniany zamek, a pod koniec XIII w. Piastowie śląscy zbudowali zamek murowany, przekształcony przez Bolka II Świdnickiego w w. XIV na silną warownię; pod koniec wieku XIV zamek przeszedł w ręce rycerzy niemieckich Schaffgotschów. W wiekach następnych rozbudowywany, spłonął od pioruna w 1675 r.; w epoce romantyzmu ruina zamku była jedną z głównych atrakcji turystycznych Karkonoszy, wzniesiono więc wówczas w wielkiej bastei schronisko turystyczne, obecnie prowadzone przez PTTK.

W schronisku o godz. 12 przewidziane zakończenie „Rajdu na raty”. Na miejscu będzie uruchomiony punkt weryfikacji zdobytych na tym rajdzie odznak turystycznych.

Około godz. 15 zejście szlakiem czerwonym do Sobieszowa, skąd powrót (autobusy MPK i PKS) do Jeleniej Góry.

Każdy uczestnik wycieczki zdobywa 14 punktów do Odznaki Turystyki Pieszej i tyleż punktów do odznaki regionalnej „Turysta Dolnego Śląska”.

Wycieczkę prowadzi Aleksander Sobierajski z Cieplic, przewodnik Turystyki Pieszej (na rękawie będzie miał żółtą opaskę z emblematem PTTK).

„Rajd na raty” zakończony

Organizowane od kwietnia przez Klub Piechurów PTTK w Jeleniej Górze i redakcję „Nowin Jeleniogórskich”, niedzielne wycieczki w ramach „Rajdu na raty” dobiegły końca. Ostatnia 28 z kolei wycieczka odbyła się w ubiegłą niedzielę na trasie Cieplice — Podgórzyn — Zachełmie — Chojnik — Sobieszów. Schronisko na Chojniku było miejscem gdzie nastąpiło uroczyste zakończenie rajdu. Po weryfikacji zdobytych odznak obecni zaopatrzyli się w książeczki turystyki pieszej. Następnie odbyła się zgaduj-zgadula na tematy turystyczne związane z wszystkimi wycieczkami. Zwyciężyli w kolejności: Marianna Urban, Romuald Ręba i Jacek Majchrzak. Dla nich PTTK ufundowało nagrody. Najwytrwalsi turyści z niedzielnych wycieczek otrzymali drobne prezenty i pamiątki. Na koniec przedstawiciele naszej redakcji, wręczyli przewodnikom, którzy pełnili społecznie funkcje kierowników wycieczek, upominki w postaci szkatulek. Ostatnim punktem programu było zwiedzenie chojnickiego zamku.

Od ośmiu miesięcy w każdą niedzielę spotykali się miłośnicy turystyki pieszej na wszystkich najpopularniejszych szlakach naszego powiatu. Wycieczek tych było sporo i na ich podstawie można już wysnuć pierwsze wnioski. Sama inicjatywa zorganizowania takiej imprezy była bardzo trafna, może jeszcze w organizacji poszczególnych wycieczek wypadałoby zmienić niektóre rzeczy. Sami uczestnicy wypowiadali się za utrzymaniem takich długich wędrówek jak dotychczas (12—14 km.) za rozszerzeniem ich poza granice powiatu oraz wcześniejszym ich rozpoczęciem na wiosnę. Na wszystkich wycieczkach uczestnicy dopisywali chociaż zdarzały się niektóre (szczególnie w czasie wakacji), gdy była ich niewielka ilość. W ostatniej wycieczce wzięło udział 18 osób. A może udałoby się zainteresować imprezą szkoły lub organizacje społeczne?

Mamy prośbę do uczestników pierwszego rocznika Rajdu na Raty: jeśli posiadacie Państwo jakieś fotografie, pamiątki, wspomnienia dotyczące tej imprezy z roku 1971 – prosimy o kontakt z Oddziałem PTTK, Tel. 757523627 lub email: pttk@pttk-jg.pl, na miejscu skopiujemy lub sfotografujemy przedmioty, do dokumentacji działalności Oddziału.

- Andrzej Mateusiak, 06.02.2011